

**รูปแบบการพัฒนาวชิษุฑูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย**

**Teacher Professional Development Model of Suan Dusit Rajabhat University
for Early Childhood Teacher Development under Local Administrative
Organization Department of Local Administration Ministry of Interior**

รองศาสตราจารย์เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์¹ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผดุง พรหมมูล²

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต¹

โครงการพิเศษ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต²

E-mail: benjawan_kee@dusit.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ นำเสนอรูปแบบการพัฒนาวชิษุฑูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาความต้องการและรูปแบบการพัฒนาวชิษุฑูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ร่างรูปแบบการพัฒนาวชิษุฑูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบและการนำเสนอรูปแบบ แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เอกสาร งานวิจัย ผู้บริหารและครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้กำกับดูแลมาตรฐานวิชาชีพครู ผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการการจัดการศึกษาปฐมวัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย การใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาวชิษุฑูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ (Principle) เป้าหมาย (Target)

วัตถุประสงค์ (Objective) ลักษณะสำคัญของรูปแบบ (Decisive Attribution) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ (Implementation) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการใช้รูปแบบ (Success Factor) ผลงานสำคัญที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ (Result) ภายใต้แนวคิดหลักที่เรียกว่า 7 Cs (7 Cs Crucial Concept) ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วม (Common Goal) การพัฒนาบริบท (Context Development) พันธะความรับผิดชอบร่วมกัน (Commitment) ความร่วมมือ (Collaboration) การสื่อสาร (Communication) การบริหารแบบปรึกษาหารือร่วมกัน (Consultative Management) 7) การปรับปรุง และและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Development and Improvement)

Abstract

The main purpose of this research was to present “Teacher Professional Development Model of Suan Dusit Rajabhat University for Early Childhood Teacher Development under Local Administrative Organization, Department of Local Administration, Ministry of Interior.” The Research strategy employed both qualitative and quantitative methods. This research was divided into five steps. First step, an overall research framework was defined. Second step, studying needs assessment and the Teacher Professional Development Model of Suan Dusit Rajabhat University for Early Childhood Teacher Development under Local Administrative Organization, Department of Local Administration, Ministry of Interior carried on. Third step was drafting of the model. Fourth step, tries to evaluate this model for suitability and probability in application. Fifth step was the presentation of Teacher Professional Development Model of Suan Dusit Rajabhat University for Early Childhood Teacher Development under Local Administrative Organization, Department Of Local Administration, Ministry of Interior. Sources of reference consist of literature papers, research, executives, and early childhood teachers on duty at Early Childhood Development Center under the Local Administrative Organization, Department of Local Administration, Ministry of Interior, executives of the Department of Local Administration, executives of Suan Dusit Rajabhat University, directors of Teacher Professional Development Standard, and specialists or academics in the field of early childhood educational management. Data collection entailed analyses of research papers, questionnaires and in depth interviews including focus group in order to find the suitability and probability in application. The result explained that Teacher Professional Development Model of Suan Dusit Rajabhat University for Early Childhood Teacher Development under Local Administrative Organization, Department of Local Administration, Ministry of Interior. construed seven components. They were Principle, Target,

Objective, Decisive Attribution, Implementation, Success Factor and Result. The seven components of Teacher Professional Development Model of Suan Dusit Rajabhat University for Early Childhood Teacher Development under Local Administrative Organization, Department of Local Administration, Ministry of Interior were governed by a crucial concept called “7 Cs” which broke down into Common Goal, Context Development, Commitment, Collaboration, Communication, Consultative Management and Continuous Development and Improvement.

บทนำ

การพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถ และ คุณลักษณะที่สังคม และประเทศชาติ ต้องการจำเป็นต้องใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ และผู้ที่ได้รับการพัฒนาแล้วย่อมมีส่วนช่วยให้ออนาคตประเทศชาติเจริญก้าวหน้า เพราะคนสามารถสร้างสรรค์ และพัฒนาได้ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม การพัฒนาคนที่มีคุณภาพต้องเริ่มต้นตั้งแต่คน ในวัยเริ่มต้นของชีวิต คือ วัย แรกเกิด ถึง 5 ปี เป็นช่วงที่สำคัญที่สมองมีการเจริญเติบโตและพัฒนามากกว่าทุกๆ ช่วงอายุ และเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปูพื้นฐานทักษะต่างๆ ให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความพร้อมในการที่จะพัฒนาในระดับต่อไป ผู้ดูแลเด็กหรือครู ปฐมวัยที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กจะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านต่างๆ ของเด็กมากที่สุดในช่วงที่เด็กอยู่ที่ยุ่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นครูจึงต้องตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอน ให้ความรู้และทักษะชีวิตแก่เด็กๆ เหล่านี้ หน่วยงานหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงได้ตระหนัก และให้ความสำคัญของการพัฒนาครู ให้มีคุณภาพ ในลักษณะ วิชาชีพ ที่เป็น วิชาชีพ ชั้นสูง ที่จำเป็นต้องมีก ลยุทธ์สำคัญ ในการส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าในวิชาชีพ อย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กสู่มาตรฐานแห่งคุณภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเยาวชนในท้องถิ่นทั่วประเทศ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ ทั้งที่จัดตั้งขึ้นเอง และที่ถ่ายโอนจากส่วนราชการต่างๆ ให้มาอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ จากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551 : 2) พบว่า มาตรฐานด้านปัจจัยอยู่ในระดับดีถึงดีมาก แต่มาตรฐาน ด้านผู้เรียนยังต่ำทำให้สถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเร่งพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนและทรัพยากรเพื่อยกระดับ มาตรฐานด้านผู้เรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านการ

จัดการศึกษา ขาดแผนพัฒนาครูและบุคลากรที่ชัดเจน ขาดการแนะนำ นิเทศช่วยเหลือ และติดตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการ ขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา และที่มีอยู่มีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ชัดเจน โดยสนับสนุนให้ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบระบบเครือข่าย ความร่วมมือในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือ ส่งเสริมการจัดการศึกษา และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า ข)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ตั้งสมประสงค์ด้านการจัดการเรียนการสอนมานานกว่า 70 ปี ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงในด้านการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ด้วยฐานของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีศักยภาพในการบริหารจัดการการศึกษารอบคลุมกว่า 20 ศูนย์การศึกษาทั่วประเทศ มีความเป็นเลิศในศาสตร์ด้านต่างๆ ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีองค์ความรู้ที่แข็งแกร่งและมีความเชี่ยวชาญอันโดดเด่นในด้านการจัดการศึกษา การผลิตและการพัฒนาครู ด้านการศึกษาปฐมวัยจนเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป (ศิริโรจน์ ผลพันธิน, 2551 : 14)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นประกอบกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในศักยภาพด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย และด้านอื่นๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเพื่อใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย (ผู้ดูแลเด็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

วิธีการศึกษา

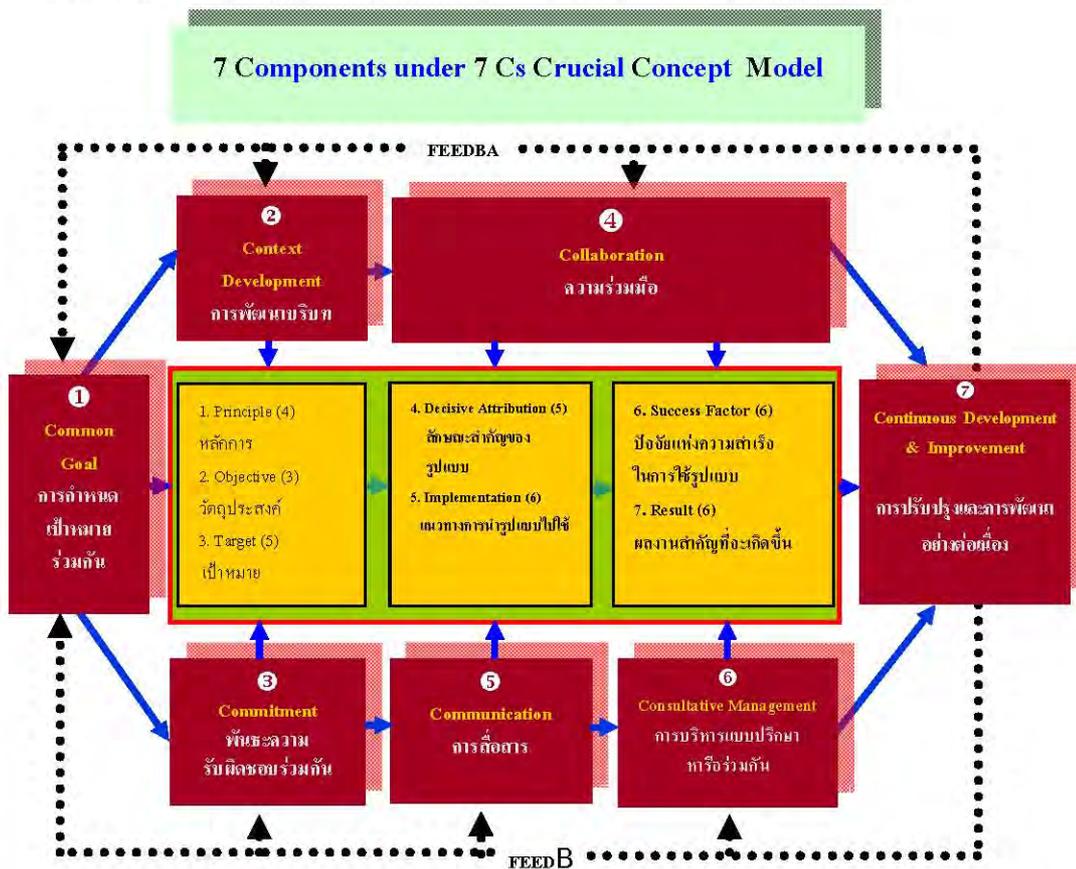
วิธีการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังในตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 วิธีการศึกษา

ขั้นตอนที่	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. กำหนดกรอบแนวคิด	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย วิเคราะห์เอกสาร องค์ความรู้ สาระสำคัญ แนวคิดการพัฒนาวิชาชีพครู และรูปแบบ สังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ครอบคลุมเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> แบบวิเคราะห์เอกสาร ตารางแบบการสังเคราะห์ 	<ul style="list-style-type: none"> เอกสาร ตำรา งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู
2. ศึกษาความต้องการ และรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย (ผู้ดูแลเด็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	<p>เชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> สำรวจความต้องการและแนวทางด้วยแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และอธิบายความหมายด้วยค่าสถิติพื้นฐาน การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน <p>เชิงคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาวิชาชีพครูปฐมวัยของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถามที่มีคุณภาพทดลองมาแล้ว (Tryout) แบบสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมตรงตามโครงสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มตัวอย่าง ครูปฐมวัย (ผู้ดูแลเด็ก) จำนวน 396 คน ใช้การคำนวณตามสูตรของยามาเน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเลือกแบบเจาะจง <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาวิชาชีพครูปฐมวัย - ผู้กำกับดูแลมาตรฐานวิชาชีพครู - ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการจัดการ การศึกษาปฐมวัย รวมทั้งสิ้นจำนวน 33 คน ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2
3. ร่างรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	<p>ร่างรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย</p>	<ul style="list-style-type: none"> แบบสังเคราะห์ข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการพัฒนาวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ และการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 14 คน
4. ศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบที่สร้างขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู ของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นในการสนทนากลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู ของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย แบบบันทึกข้อมูลการแก้ไข 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการพัฒนาวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ และการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 14 คน
5. การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่เหมาะสม และเขียนเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ 		<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 4

ผลการศึกษา

รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นรูปแบบที่เป็นเอกสารประกอบด้วยภาพ ข้อความอธิบายรูปแบบ ตามผลการวิจัยที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ (7 Components) คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ลักษณะสำคัญของรูปแบบ แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการใช้รูปแบบ และผลงานสำคัญที่จะเกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบ พร้อมทั้งรายละเอียดสำคัญที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Important Relevance) 35 ประเด็น ตลอดจนลักษณะของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาของการใช้รูปแบบในการพัฒนาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการภายใต้แนวคิดสำคัญที่เรียกว่า “7 Cs” (7 Cs Crucial Concept) ดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 รูปแบบพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

องค์ประกอบของรูปแบบดังกล่าวในข้างต้น มีรายละเอียดสำคัญที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Crucial Relevance) ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ (Principle) พัฒนาครูปทุมวัยแบบองค์รวม ในสาขาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuing Development) ตลอดชีวิตการเป็นครู (Life Long Development) มีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตน และมีคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กรวิชาชีพ (คุรุสภา) กระตุ้นให้ครูปทุมวัยตระหนักในการพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ (Objective) เพื่อพัฒนาครูปทุมวัยให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องยิ่งขึ้น และมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครู พัฒนาเด็กเล็ก ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมาย (Target) พัฒนาครูปทุมวัยให้สามารถพัฒนาตนเองได้ (Self Directed Development) ในระยะยาว มีโอกาสเจริญก้าวหน้าและดำรงตนในวิชาชีพได้อย่างมั่นคง จบการศึกษาปริญญาตรีสาขาปทุมวัยได้รับใบประกอบวิชาชีพครู หรือมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ในการสอบอนุควาวิชาชีพครู ครูมีความรัก มีอุดมการณ์ และมีวิญญาณของความเป็นครู ไปสู่ท้องถิ่น

องค์ประกอบที่ 4 ลักษณะสำคัญของรูปแบบ (Decisive Attribution) มีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพทำให้ครูปทุมวัยเข้มแข็งด้วยตนเอง

องค์ประกอบที่ 5 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ (Implementation) จัดทำเป็นลักษณะหลักสูตรเกลียวส่วนให้ผู้จริงู้ลึก ในสิ่งที่พัฒนา มีหลากหลายวิธีการดำเนินการ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารไปในทางเดียวกัน ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ มีการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของการพัฒนาวิชาชีพครูปทุมวัยในทุกภาคส่วน โดยวิธีประเมินผลตามสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการใช้รูปแบบ (Success Factors) ครูปทุมวัยจะต้องตระหนักถึงความสำคัญรวมทั้งเห็นประโยชน์จากการพัฒนาวิชาชีพ มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจตรงกันในการพัฒนา มีการสื่อสารที่มีประสิทธิผล มีการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล มีการวัดและประเมินผลการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 7 ผลงานสำคัญที่จะเกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบ (Result) ผลงานสำคัญที่จะเกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบ จะเกิดผลในทางบวกทั้งสิ้น โดยผล ที่เกิดขึ้นเป็นทั้งผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวต่อไปจะเป็นลูกโซ่จากครูไปสู่เด็ก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น สะท้อนมาที่องค์กรต้นสังกัด และสถาบัน อุดมศึกษาร่วมพัฒนา ในที่นี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งรายละเอียดของผลงานสำคัญที่จะเกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบในแต่ละภาคส่วน

รายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ได้นำเสนอในข้างต้น สามารถสังเคราะห์รวมกันเป็น 7 องค์ประกอบของรูปแบบภายใต้แนวคิดสำคัญ 7 Cs (7 Components under 7 Cs Crucial Concept Model) ได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายร่วม (Common Goal) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายร่วมในการดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูที่ใช้สำหรับพัฒนาครูปฐมวัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องมีข้อตกลงในความร่วมมือระหว่างสถาบันที่ชัดเจน และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2. การพัฒนาบริบท (Context Development) หมายถึง บริบทการพัฒนาซึ่งจะต้องเป็นไปตามองค์ประกอบของรูปแบบ

3. พันธะความรับผิดชอบร่วมกัน (Commitment) หมายถึง พันธะความรับผิดชอบร่วมกันทั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาครูปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ได้ตามเป้าหมาย

4. ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง ความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการดำเนินการพัฒนาครูปฐมวัย

5. การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การสื่อสารระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกของหน่วยงานร่วมพัฒนา และการสื่อสารระหว่างบุคคลทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสื่อสารระหว่างโครงการร่วมพัฒนา ผู้รับการพัฒนาและชุมชน หรือพื้นที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องเป็นการสื่อสารแบบเปิด (Open Communication)

6. การบริหารแบบปรึกษาหารือร่วมกัน (Consultative Management) หมายถึง การบริหารแบบปรึกษาหารือร่วมกัน ระหว่าง หน่วยงานร่วมพัฒนา

7. การปรับปรุงและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Development and Improvement) หมายถึง การปรับปรุงและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของ โครงการร่วมพัฒนา และในส่วนของครูปฐมวัยผู้ได้รับการพัฒนาที่จะต้องเข้าสู่ระบบของการพัฒนา ในการติดตามและประเมินผลองค์ความรู้ภาคทฤษฎี และการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคปฏิบัติ ซึ่ง ในทั้งสองส่วนนี้ต้องมีความยืดหยุ่นและต้องอาศัยการปรับปรุงและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สำหรับผลการวิจัยนี้ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยที่ครอบคลุมองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ (7 Components) คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) ลักษณะสำคัญของรูปแบบ 5) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการใช้รูปแบบและ 7) ผลงานสำคัญที่จะเกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบพร้อมทั้งรายละเอียดสำคัญที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Important Relevance) ตลอดจนลักษณะของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนระยะของการใช้รูปแบบในการพัฒนาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการ ภายใต้แนวคิดสำคัญที่เรียกว่า “7 Cs” (7 Cs Crucial Concept) ซึ่งผลการวิจัยในส่วนองค์ประกอบรูปแบบนี้ คล้ายกับแนวคิดของจอยซ์ และเวล (Joyce and Weil, 1996, pp.11-12) ที่กล่าวถึง การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการสอนเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะการนำเสนอรูปแบบที่ชัดเจน เข้าใจง่าย จะช่วยให้ผู้นำไปใช้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลตามความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ดังนั้นรูปแบบควรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ 1) ที่มาของรูปแบบ ประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบ หลักการแนวคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ 2) รูปแบบการพัฒนาเป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนหรือการจัดกิจกรรมการพัฒนา 3) การนำรูปแบบไปใช้ในการให้คำแนะนำและตั้งข้อสังเกต เกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้ให้ได้ผลดี และ 4) ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับการพัฒนา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานร่วมพัฒนา ควรมีกฎระเบียบ นโยบาย หรือกลยุทธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ควบคู่กับการพัฒนาผู้บริหารและการพัฒนาครูปฐมวัยด้านอื่นๆ ผลักดันให้มีองค์กรที่กำกับดูแล ทางด้านการศึกษาปฐมวัยระดับชาติ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูปฐมวัยเหล่านี้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและให้การสนับสนุน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริการวิชาการ โดยพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีการกำหนดเกณฑ์ความก้าวหน้าการเข้าสู่ตำแหน่งของครูปฐมวัยจากระยะการเข้ารับการพัฒนาวิชาชีพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ควรจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านการศึกษาปฐมวัย ที่มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาในลักษณะเป็นที่ปรึกษา ผู้ติดตาม ตรวจสอบ แนะนำ หรือทดสอบ ความรู้ความสามารถครูปฐมวัย ตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ครูได้ทราบความสามารถของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

2.1 ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบ ในการบริหารจัดการเมื่อนำรูปแบบไปใช้

2.2 ควรมีการร่วมมือกันในการศึกษาบริบทต่างๆ เพื่อการพัฒนาโดยมีการกำหนดสาระ และกระบวนการพัฒนาที่ต้องการและจำเป็นอย่างมีทิศทาง และควรมีการคัดกรองบุคลากรที่เข้ารับการ พัฒนาเพื่อจัดกลุ่มในการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

3.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาวิชาชีพครู อาทิ การวิจัยติดตามผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปใช้ การวิจัยหาประสิทธิภาพของการนำรูปแบบไปใช้ การวิจัยเชิงลึก การดำเนินงานที่ครอบคลุมทั้งระบบ เป็นต้น

3.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบในการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือควรมีการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการประเมินครูปฐมวัย รายบุคคล

เอกสารอ้างอิง

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม. (2551). แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2551-พ.ศ.

2554). กรุงเทพมหานคร: ส่วนแผนและงบประมาณทางการศึกษาท้องถิ่น.

เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2550). รายงานผลการวิจัย เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาโยบาย

ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

ศิโรจน์ ผลพันธิน. (2551, มีนาคม 10). “สวนดุสิตประกาศเน้น 4 สาขารุกสร้างจุดแข็งมหาวิทยาลัย.”

ผู้จัดการรายวัน. 18 (5383), หน้า 14.

Joyce, B. & Weil, M. (1996). **Model of teaching**. USA: Prentice-Hall.